

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1924/2015/6. szám

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
Dr. Horváth Mária előadó bíró
Dr. Feleky István bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. június 27.

Az ügy tárgya: rongálás büntette és más
bűncselekmények

Terhelt(ek): **I. rendű** és társai

Elsőfok: Győri Törvényszék B.419/2012/42. számú ítélete,
tárgyalás, 2014. január 13.

Másodfok: Győri Ítéltábla Bf.55/2014/8. számú ítélete,
nyilvános ülés, 2014. december 2.

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... II. rendű terhelt
... III. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terheltek javára

Rendelkező rész

A rongálás büntette és más bűncselekmények miatt **I. rendű** és két társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Kúria ... III. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálván a Győri Törvényszék B.419/2012/42. számú illetőleg a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf.55/2014/8. számú ítéletét ... III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.
... II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát - érdemi vizsgálat nélkül - elutasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Győri Törvényszék a 2014. január 13. napján kihirdetett B.419/2012/42. számú ítéletével ... II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett különösen nagy kárt okozó rongálás büntetében [Btk. 371. § (1) bekezdés, (5) bekezdés] és 1 rb. társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen, bünszövetségben, nagyobb értékre elkövetett lopás büntetében [Btk. 370. § (1) és (2) bekezdés ba) és bc) pontok, (4) bekezdés b) pont]. Ezért öt - halmazati büntetésül - öt év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és öt év közügyektől eltiltásra ítélte. A II. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés büntetésbe beszámította.
- [2] ... III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett, jelentős kárt okozó rongálás büntetében [Btk. 371. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont], valamint 1 rb. társtettesként, folytatólagosan, üzletszerűen, bünszövetségben, nagyobb értékre elkövetett lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pontok, (4) bekezdés b) pont]. Ezért öt - halmazati büntetésül - öt év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és öt év közügyektől eltiltásra ítélte.
- Rögzítette, hogy mindkét terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. ... II. rendű terhelttel szemben egymillió-hétszáznegyvenötezer-nyolcszázhatvanhárom, míg ... III. rendű terhelttel szemben kétszázezer-háromszázhatvanhárom forint erejéig vagyonekobzást rendelt el, továbbá rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.
- [3] A terheltek és védőik fellebbezése folytán másodfokon eljáró Győri Ítéltábla a 2014. december hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen kihirdetett ítéletével az elsőfokú bíróság határozatát megváltoztatta;
- ... II. rendű terheltet érintően megállapította, hogy a lopás büntette minősítésének jogszabályhelye a Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bb) alpontja, (4) bekezdés b) pontja.
- ... III. rendű terhelt terhére rótt bűncselekményeket egységesen a Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb) és bc) alpontja, (4) bekezdés b) pontja szerinti társtettesként, folytatólagosan elkövetett lopás büntetének minősítette.
- Ezért ... III. rendű terheltet a halmazati büntetésre utalás mellőzésével három év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és három év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetésbe a III. rendű terhelt által 2014. február 15. napjától a 2014. december hó 2. napjáig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámította. Pontosította a terheltekkel szemben elrendelt vagyonekobzás összegét; II. rendű terhelt tekintetében egymillió-

hétsszáznegyvenötezer-nyolcszázötvenkilenc forintra, III. rendű terhelten illetoően pedig kétszázeezer-háromszázhatvankét forintra. Egyebekben az elsőfokú ítéletet a terheltek tekintetében helybenhagyta.

- [4] Az irányadó tényállás szerint 2012. január 15. napját követően, a hónap második felében az I. és II. rendű terheltek elhatározták, hogy a **cég 1** tulajdonában lévő és a **cím 1** szám alatti körbekerített telephelyen, illetve raktárban tárolt játékgépeket, pénznyerő automatákat és egyéb berendezési tárgyakat szétszerelik, szétfeszegetik, illetve széttörik annak érdekében, hogy a bennük lévő fém alkatrészeket kinyerjék, és értékesítésük révén pénzhez jussanak. 2012. február hónap elején - pontosan meg nem határozható időpontban - a két terhelthez költözött ismerősük, a szintén hajléktalan életmódot folytató III. rendű terhelten. I. és II. rendű terheltek elmondták neki, hogy milyen módon kívánnak pénzhez jutni, mire a III. rendű terhelten közölte, hogy csatlakozik hozzájuk.
- [5] Az I. és II. rendű terheltek által a sértettől eltulajdonított fém alkatrészek értéke összesen 3.692.080 forint, míg a III. rendű terhelten a társaival 601.080 forint értékű fém eltulajdonításában vett részt.

II.

- [6] A jogerős ítéletek ellen ... II. rendű és ... III. rendű terhelten terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés a) b) és c) pontjára hivatkozással azonos keltezéssel és szövegezéssel.
- [7] A terheltek kifogásolták **tanú 1** vallomásának figyelembe vételét, valamint **tanú 2** vallomásának mikénti értékelését. Sérelmezték, hogy utóbbi tanú vallomásával szemben a bíróságok miatt **I. rendű** terhelten - tisztázatlannak és súlyosan ellentmondásosnak tartott - vallomását fogadták el a tényállás rögzítésekor, s nem állapították meg, hogy 2012. január 15. és február 19. napja közötti időben más személyek is jártak a sértett telephelyén.
- [8] Állították továbbá, hogy a bíróságok a lopási cselekményt tévesen minősítették, s ekként törvénysértően súlyos büntetést szabtak ki velük szemben. Az általuk okozott kár összegét 80.000 forintban jelölték meg, abban az összegben, amennyiért az elvitt tárgyakat értékesítették. Álláspontjuk szerint ennyivel gazdagodtak, ezért csupán ezen összeg egy terhelthez jutó részére rendelhető el a vagyonelkobzás. Erre figyelemmel a jogerős határozat a vagyonelkobzás tekintetében is törvénysértő.
- [9] Az előbbieken felsorolt „anyagi és eljárási hibák” miatt a bíróságok jogerős határozatának hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását indítványozták.
- [10] A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványokat nem tartotta alaposnak.
- [11] Álláspontja szerint az indítványok a bizonyítékok értékelését, ezen keresztül a tényállást támadó részében kizártak, egyebekben pedig

alaptalanok.

- [12] Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a másodfokú bíróság pontosításával helyes a cselekmények minősítése. Nem tartotta alaposnak az elkobzás összegére vonatkozó terhelti érveket sem, mert helyesen döntött a Győri Törvényszék, amikor a vagyonelkobzás mértékének meghatározásakor a sértett telephelyéről elvitt anyagok értékét vette alapul. Ezért a megtámadott ítéletek hatályban tartását indítványozta (BF.1983/2015.).

III.

- [13] A Kúria a felülvizsgálati indítványokat - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján - tanácsulésen bírálta el.
- [14] 1.
A Kúria megállapította, hogy ... II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa a törvényben kizárt.
- [15] ... II. rendű terhelt a jogerős határozat ellen 2015. évben már nyújtott be felülvizsgálati indítványt arra hivatkozással, hogy az eljáró bíróságok a bűnösségéről számos eljárási hibát elkövetve, megalapozatlanul döntöttek. Indítványában hivatkozott egyrészt a rá nézve egyértelműen kedvezően nyilatkozó, vallomása elfogadása esetén a terhére rótt cselekménynél enyhébb minősítést maga után vonó tanúvallomás (tanú 2 neve) figyelmen kívül hagyására, másrészt a sértett tanú következetlen, ellentmondásokba ütköző vallomására, amelyet a bíróság nem vizsgált. Indítványozta ezért a sérelmes határozat hatályon kívül helyezését s az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását.
- [16] A Kúria a 2015. július hó 13. napján megtartott tanácsulésen meghozott Bfv.II.980/2015/2. számú határozatával ... II. rendű terheltnek a Győri Törvényszék B.419/2012/42. számú ítélete, illetőleg a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf.55/2014/8. számú ítélete ellen benyújtott felülvizsgálati indítványát - mint törvényben kizárt indítványt - elutasította.
- [17] E határozat tartalmazza azt a tájékoztatást is, mely szerint ... II. rendű terhelt részéről ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítvány előterjesztésének nincs helye.
- [18] A Be. 418. § (3) bekezdése alapján minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 418. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. ... II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában megjelölt valamennyi ok e jogszabályhelyeken kívül esik.
- [19] A Kúria ezért ... II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát - mint ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett indítványt - a Be. 421. § (2) bekezdés I. tétele alapján - mint törvényben kizárt indítványt - elutasította.
- [20] 2.
... III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítványban

meghatározott okok alapján bírálta felül. Bár az indítvány feltétlen eljárási szabálysértést nem jelölt meg, a Be. 423. § (5) bekezdésére figyelemmel a Kúria vizsgálta a 416. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti esetleges szabálysértéseket is, illet azonban nem észlelt.

- [21] A Kúria azt állapította meg, hogy ... III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa részben kizárt, részben alaptalan.
- [22] A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható.
- [23] Mindez azt is jelenti, hogy a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, a kiszabott büntetés jellegének, vagy mértékének megkérdőjelezésére.
- [24] ... III. rendű terhelt a bizonyítékok mikénti mérlegelésén keresztül valójában a jogerős határozat tényállását támadja, amely a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [25] E körben utal arra a Kúria, hogy az ítélőtábla **tanú 1** vallomását kirekesztette a bizonyítékok köréből, határozatában azonban megállapította, hogy a törvényszék ítéletének tényállása ezzel együtt sem vált megalapozatlanná.
- [26] Téves és ezért alaptalan a terhelt indítványa a cselekmény jogi minősítését támadó részében. A másodfokon eljáró ítélőtábla - a felülvizsgálati indítványban és az ügyészi átiratban írtakkal ellentétben - nem az indítványt előterjesztő III. rendű terhelt tekintetében pontosította a lopás büntetteként értékelt cselekmény törvényi megjelölését, hanem az I. és a II. rendű terheltek tekintetében.
- [27] A másodfokú bíróság ugyanakkor módosította a III. rendű terhelt cselekményeinek jogi minősítését. A 42/2007. BK. véleményben írtak figyelembe vételével ... III. rendű terhelt rongálási és lopási cselekményeit egységesen társtettesként, folytatólagosan, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntetteként értékelte az üzletszerűen és bűnszövetségben történő elkövetés mellett. Erre tekintettel - mellőzve immár a halmazatra utalást - az elsőfokú ítélethez képest lényegesen enyhébb büntetést szabott ki vele szemben.
- [28] A Kúria nem találta alaposnak a III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát a vagyonelkobzás összecszerűségének vitatása körében sem.
- [29] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja szerint vagyonelkobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyoni, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során, vagy azzal összefüggésben szerzett.
- [30] A vagyonelkobzás célja a bűncselekményből eredő vagyon elvonása, azaz a bűncselekményt megelőző vagyoni helyzet visszaállítása, a jogellenesen megszerzett vagyon ugyanis nem maradhat a terheltnél.

- [31] Ha ez a vagyon már nem lelhető fel, mert az elkövető elrejtette, megsemmisítette, esetleg felélte, vagy a vagyont megtestesítő dolgot értékesítette - mint jelen esetben is -, az intézkedést pénzösszegben kifejezve kell elrendelni.
- [32] A bűncselekmény elkövetése során, jogellenesen megszerzett vagyon értéke azonos a jogellenesen elvett vagyon értékével, jelen esetben a lopás büntette során jogellenesen megszerzett dolog értékével.
- [33] A lopás törvényi tényállásához fűzött miniszteri indokolás szerint az érték szempontjából a dolog (elkövetési tárgy) általános forgalmi adóval növelt kiskereskedelmi beszerzési ára az irányadó (BH 1993.659.).
- [34] A jogerős ítélet tényállása szerint a III. rendű terhelt a társaival legkevesebb 601.080 forint értékű tárgyat (dolgot) vett el a sértettől jogtalan eltulajdonítási céllal.
- [35] Mindez azt jelenti, hogy a III. rendű terhelt és társai a szándékegységben megvalósított bűncselekmény révén 601.080 forint értékű vagyonra tettek szert jogellenesen. A terheltektől tehát ilyen értékű vagyont kell elkobozni.
- [36] A vagyonelkobzás alkalmazása körében az már közömbös, hogy a bűncselekménnyel megszerzett dolgot az elkövetők annak tényleges forgalmi értékén, avagy jóval az alatt értékesítik. A törvény szellemével ellentétes lenne, s egyben az elkövetők számára jelentene méltánytalan előnyt, ha a velük szemben alkalmazott vagyonelkobzás összege ahhoz igazodna, hogy milyen módon, milyen összegért értékesítették ténylegesen az eltulajdonított dolgot.
- [37] Ezen elv mentén született meg a korábban hatályos büntető törvény - az 1978. évi IV. tv. - vagyonelkobzásról szóló rendelkezéséhez kapcsolódóan a Legfelsőbb Bíróság 1/2008. Büntető jogegységi határozata, mely kimondta, hogy „a kábítószerrel visszaélés bűncselekményének elkövetőjével szemben a kábítószer értékesítésével összefüggő vagyonra vagyonelkobzást kell elrendelni. A vagyonelkobzás nem korlátozható az értékesítéssel elért nyereségre. Azt a bűncselekménnyel összefüggő teljes vagyonra el kell rendelni, függetlenül a kábítószer megszerzésére fordított vagyon mértékétől, illetve attól, hogy a kábítószer értékesítése az elkövető számára nyereséges vagy veszteséges volt-e.”
- [38] E jogegységi határozat indokolásának IV. pontja rögzítette, hogy a 2001. évi CXXI. törvénnyel beiktatott, a korábbi Btk-val kapcsolatos módosítás - amely a mellékbüntetések közül az intézkedések körébe helyezte a vagyonelkobzást - már összhangban volt a 2000. évi CI. törvénnyel kihirdetett, a pénzmosásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, Strasbourgban, 1990. november 8-án kelt Egyezmény 2. Cikkében írtakkal, nevezetesen azzal, hogy az Egyezményben részes tagállamoknak biztosítaniuk kell „az eszközök és a jövedelem elkobzásának lehetőségét”.
- [39] Ezért helyesen - az Egyezményben írt elvárásoknak is megfelelően - döntöttek a bíróságok, amikor a vagyonelkobzás összegének meghatározásakor a bűncselekménnyel szerzett dolog általános

forgalmi adóval növelt kiskereskedelmi forgalmi értékét vették alapul, s nem azt az összeget, amelyet az eltulajdonított fém értékesítése révén ténylegesen megszereztek.

- [40] A vagyonekbevezetés egyes terheltekkel szembeni összegének meghatározásakor figyelemmel voltak a bíróságok a 69. BK vélemény III. pontjában írtakra is. E szerint ha a bűncselekményt többen követték el, minden egyes elkövetőnél külön-külön kell vizsgálni, hogy a vagyonekbevezetés elrendelésének feltételei fennállnak-e. Az intézkedés nem rendelhető el és nem hajtható végre egyetemlegesen. A bíróságok ennek megfelelően jártak el mindhárom terhelt tekintetében, s helyesen döntöttek, amikor a III. rendű terhelttel szemben a 601.080 forint egyharmada, 200.362 forint - helyes számítással 200.360 forint - erejéig rendeltek el vagyonekbevezetést.
- [41] Mindezekre figyelemmel a Kúria a III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - ... III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [42] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdésének b.) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. június 27.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Mária s.k. előadó bíró, Dr. Felek István s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bírószági tisztviselő